

בס"ד

שד"ת

שד"תא דינוקא

חלק ב'

שאלות

שתלמידים שאלו

בזמן "שאלה צייט"

י. כהן

"שמו מפארים עדת חבלו, ונערץ באראלי קודש הילולו,
ובהיכלו כבוד אומר כולו, קדוש"

בעזר יוצר כל, נפלאתי לראות ולשמוע איך שנתקבל באהבה
ובחיבה יתירה מהדורה א' של השו"ת שו"תא דינוקא, וכתקותי נהפך
לכלי הפותח את המחשבות של התשב"ר להתבונן בהקב"ה אשר
מלא כל העולם כבודו. ומה גם שבהרבה בתים עולים הדברים על
שולחן מלכים של סעודת השבת ומתדיינים בזה ! ברוך הוא וברוך
שמו תמיד לעולם ועד.

ע"כ הוספתי עוד משאלות התלמידים שנשאלו באותם עשר דקות
של "שאלה צייט", שהוקדשו להם לשאול כל משאלות לבם לטובה.

ויהי רצון שלא יצא מכשול מתחת ידי, ויהיה הכל לנחת רוח לפניו.

בברכת כהנים,
יוחנן כהן

שו"תא דינוקא ח"ב שאלות

1. למה עשה הקב"ה את העולם, ולמה אין אנו מלאכים?
2. למה צריכים קא"ר, הרי יכולים ללכת רגלי למנין?
3. למה צריכים זקן?
4. למה הקב"ה עשה "ווילדע חיות"?
5. למה הקב"ה עשה מדבריות?
6. למה צריכים כובע?
7. למה ישנים בסוכה, הרי כשישנים אין יודעים מכלום?
8. למה צריכים שני נרות לשבת?
9. בהר סיני אמר הקב"ה "אנכי ה' אלקיך", האין זה מספיק לדעת את ה', למה צריך העשרת הדברות?
10. וועלכע זאך, ווען מ'טוט דאס איז דא א חילול השם?
11. למה יש לזברה zebra קוים שחורים ולבנים?
12. למה יש שמות לאותיות האלף-בית ולא סתם המבטא של האות?
13. איך הקב"ה נברא?
14. למה רק בחורים צריכים תפילין?
15. למה צריכים גויים?
16. למה אוכלים רימון בר"ה?
17. למה צריכים אבנים?

שו"תא דינוקא ח"ב שאלות

18. למה נהגו להשתמש בר"ה בתפוח לטבול בדבש ולא פרי אחר?
19. למה יושבים בסוכה?
20. למה אומרים במודה אני (אחרי פסוק ראשית חכמה) "ברוך שם" כמו ב"שמע"? ולמה במודה אני אומרים בקול ובשמע אומרים בלחש?
21. למה לא לוקחים לחבורת "חברים, ג"כ גויים?
22. למה יש משקפיים למבוגרים יותר מלילדים?
23. איך סמך אברהם אבינו על נס שאפר יהפך לקשת במלחמת ה' המלכים?
24. למה אין הקב"ה ממשיך לתת לנו מן?
25. למה לא הולכים היום כמו פעם על סוסים וחמורים, בשביל מה צריכים cars, buses?
26. למה יש מצוה של הכנסת אורחים?
27. למה ה' הזמין לאברהם אבינו ג' מלאכים, הרי לא קיים בזה הכנסת אורחים, שהרי לא אכלו וישנו; לכאורה היה לו לה' לזמן ג' אנשים?
28. למה צריכים עננים?
29. למה יש הרבה עצים כמו דקל שיש קוצים סביבם?
30. איך יודעים שבן ג' הכיר אברהם את בוראו?
31. מתי הכי טוב לעשות ביקור חולים?
32. למה יש מצוה לשים ציצית רק על ד' כנפות ולא על בגד עגול?

שו"תא דינוקא ח"ב שאלות

33. למה אומרים הברכה "הנותן לשכוי בינה", האם שאר חיות אינם יודעים מתי בוקר?
34. למה דוד המלך לא בנה בית המקדש?
35. למה צריכים פיאות?
36. למה הקב"ה ברא צב turtle?
37. האם מלך המשיח יש לו מלכה?
38. למה ברא הקב"ה פיל?
39. למה ברא הקב"ה skunk – בואש?
40. למה ברא הקב"ה ינשוף owl?
41. מי הוא בתואל, מי אביו ומי אמו, ומי היא אשתו?
42. מי היתה מינקת רבקה?
43. למה ברא הקב"ה עכברים?
44. למה הלך דוד המלך לנהר לקחת אבן לזרוק על גלית ולא אבן מהאדמה?
45. למה היה לדוד המלך שער אדום?
46. למה עשה הקב"ה זאב?
47. למה יש לבננה אתהצורה שיש לה?
48. למה אין שוחטים דגים?
49. למה אוכלים בשבת "עפל קוגל (של תפוחים)" – פשטידא?

שו"תא דינוקא ח"ב שאלות

50. למה ברא הקב"ה אש?
51. למה ברא הקב"ה חזיר?
52. למה צריכה כל המשפחה לאכול יחד סעודת שבת, למה אין כל אחד אוכל מתי שירצה?
53. למה אוכלים "טשאלענט" בשבת?
54. למה שרו של עשו נלחם עם יעקב ולא עם שרו של יעקב?
55. האם הקב"ה מלך ג"כ על גויים?
56. למה אין מתפללים תפילה אחת ארוכה לכל היום, למה חילקו לג' תפילות?
57. למה נר חנוכה למטה מי' טפחים?
58. למה אין מספיק שהמלאכים מתפללים, למה צריכים בני אדם להתפלל?
59. מי ברא הקב"ה?
60. למה תינוק לא נולד עם שיניים?
61. למה הביא עשו 400 איש?
62. למה ברא הקב"ה fox – שועל?
63. למה המלמד צריך שולחן נפרד מהכתה?
64. למה אין תינוק נולד גדול כמו חיות?
65. מה שם אשת לוט?

שו"תא דינוקא ח"ב שאלות

66. מזה חשיבות שבעת המינים?
67. למזה היה מן נופל כל יום, ולא פעם בשבוע?
68. שם אשת פוטיפר?
69. שם אשת תרח?
70. למזה צוקער כל כך מתוק?
71. למזה יש לנו שכנים גויים?
72. למזה יש לנו רק פה אחד?
73. למזה אסור לנקות בגד שלובשים שנתלכלך בשבת, הלא זה לכבוד שבת?
74. למזה אסור לעשות מלאכת צובע בשבת, הרי אין זו עבודה אלא תענוג שבת, לצבוע?
75. למזה שלח יוסף לאביו עשרה חמורים?
76. למזה קושרים קודם נעל שמאל?
77. למזה צריכים חלה שלימה בשבת ולא מספיק לחם פרוס?
78. אם לא בישלו קודם השבת למזה אסור לבשל בשבת, הרי רוצים לענג את השבת?
79. למזה שאל הקב"ה את שלמה המלך אם רוצה חכמה או עשירות?
80. האם מותר לעשות ציצית בלילה?
81. איטר יד, איזה נעל יקשור תחילה?

שו"תא דינוקא ח"ב שאלות

82. האם שייך קשירת שמאל לנשים וקטנים שאין מניחין תפילין?
83. למזה אסור לכבות אש עם הפה?
84. למזה עשה הקב"ה אסון רח"ל?
85. אם יש שמש בקיץ ובחורף, למזה בקיץ - חם, ובחורף - קר?
86. למזה כשמוקינים נעשה השיער לבן?
87. למזה אין לאשה זקן?
88. למזה אין לנו תכלת בציצית? ואפילו אם הוא ספק היה לנו להטילו, הרי ספק דאורייתא לחומרא?
89. למזה יש לאמא lipstick לצבוע השפתיים ולא לאבא?
90. למזה יש לבהמות זנב?
91. למזה לא ברא הקב"ה את חוה כשברא העולם?
92. למזה אסור לנפוח באלון בשבת?
93. למזה עשה הקב"ה שלא היו עוד אנשים בחתונה של אדם וחוה?
94. למזה מותר לנסוע בספינה בשבת ולא ברכב?
95. למזה היו זמנים שישראל עבדו עבודה זרה?
96. למזה צריכים יצר טוב וכנגדו יצר הרע, מוטב שיהיה רק יצר הרע חלש?
97. כשעושים עבירה האם זה מכבה מצוה?
98. למזה היה הנחש ערום - פיקח?

שו"תא דינוקא ח"ב שאלות

99. למה נשא שמשון הגבור בת פלשתים?
100. למה צדיקים בשעת המלחמה הלכו ללמוד כשבחוץ היה סכנת נפשות?
101. למה מלאכים באים ללוות את האדם רק בשבת?
102. א"כ בליל שבת כשבאים מבית הכנסת, או באמצע הדרך, אם צריך לצאת לבית הכסא, למה אין אנו אומרים "התכבדו מכובדים"?
103. למה פנינה נענשה, הלא נתכוונה לשם שמים שחנה תתפלל?
104. למה צריכה סוכה להיות צלתה מרובה מחמתה?
105. למה קברו האבות בחברון?

הצלחה רבה והרבה נחת

שו"תא דינוקא ח"ב תשובות

1. אדם הוא בעל בחירה, והוא חי בעולם שיש בו טוב ורע, ושייך ליתן לו שכר על שבוחר בטוב, ועל שלפעמים יש יסורים ובכל זאת נאמנים לו יתברך, ושכרו מרובה.
2. CD player אינו מקבל שכר או יישר כח כשמשמיע ניגון, כי אין לו בחירה, אבל אדם שמהלל ומשבח להקב"ה, מה טוב חלקו.
3. שלא יהיה תירוץ לילדים שלא לבוא לחדר, או להאב להתפלל ביחידות.
4. אמנם יש כאלו שאין להם זקן, אבל למשל אזרח אמריקאי שיש לו דגל בתוך הבית אמנם מראה שהוא נאמן למדינתו, אבל כשהוא שם את הדגל בחוץ אז הוא מפגין בגלוי שהוא נאמן למדינה, ומוכן לקבל התנגדות מאחרים עבור זה. כמו כן עם זקן שהוא בגלוי מפגינים שאנו שייכים לכלל ישראל, אפילו כשיבזו אותנו עבור זה.
5. שיהא לנו פחד ונהרהר בתשובה.
6. מעשיות שהיו אצל צדיקים שהחיות שמרו על הצדיקים שהרשעים לא יזיקו להם.
7. לראות שהקב"ה עושה צמחים אפילו בלי מים.
8. חיילים, שוטרים אפילו ??? יש להם מלבושים של כבוד שמראים שהם שלוחים ועושים שליחותם. לרוב סוגי הלבוש שעל הראש מראה החשיבות של כל אחד עד למלך שנשא כתר המלכות. בזה שלובשים כובע מראים שאנו רואים חשיבות בעבודתנו.
9. ללמדנו ולהראות שהמהות שלנו הוא עבודת ה' ומצוות, ביודעים ובלא יודעים.
10. מדינא מספיק אחד. נהגו בשנים משום זכור ושמור.
11. שידעו שידיעת ה' בלי עשיה אינו מספיק. אין מספיק להאמין שיש הקב"ה ולא לעשות מצוותיו.

שו"תא דינוקא ח"ב

תשובות

10. במס' יומא דף פ"ו ע"א איתא, ואהבת את ה' – שיהא שם שמים מתאהב על ידך ... ראו כמה יפים דרכיו, אשרי אביו ורבו שלמדו תורה וכו' ... וההיפך מזה חילול השם.
11. הארי אורב לזברה – וע"י שהזברה רצה יחד עם חברותיה בכיתות יחד, הפסים השחורים והלבנים הרבים מטשטשים את האריה ונעשה dizzy, ובכך מגינות הזברות על עצמן.
12. בשאר לשונות שמות ה ABC הם מבטא אחד כגון A הוא־נצירי ולא מילה, משא"כ לשון קודש א' זה "אלף", ב' זה "בית" – מילה שכל אות יש בו צירופים וקדושה ועולמות שתלויים בהם.
13. אינו גוף ולא ישיגוהו ... אינו מציאות שיש לו תחילה וסוף ח"ו.
14. אחרי הבר מצוה מקבלים יצר הרע ולפעמים הנסיונות קשים, עיקר האדם שחושב וחומד זה המוח והלב. באים התפילין – שהם פרשיות קריאת שמע והם כמו Laser / CT שמקרין לתוך המוח והלב כל יום בבוקר מחשבות קדושות – לשעבד בזה תאוות ומחשבות לבנו.
15. מי יקח האשפה מהבית, מי יעבוד עבודת פרך לבנות בתים, גשרים וכו'
16. משום שיש לרימון כתר.
17. ⁽¹⁾ לוחות אבנים. י"ב אבנים מהירדן שכתב יהושע כל התורה, וי"א בשבעים לשון, כדי שיעמדו ימים רבים. כ"כ מצבות אבן נשארים לזיכרון.
- ⁽²⁾ לבנות בתים, גדר לאחוזה, גדר למים.
- ⁽³⁾ ללמדך שיושב עצל ואינו זריז נהיה קשה כאבן.
18. לי נראה, יש 7,500 סוגי תפוחים בעולם, והנה כל פרי יש לו טעם מיוחד, ואפילו יש כמה מינים אבל הכל סוג טעם אחד, וכגון תפוזים, משא"כ תפוחים, יש מהם מרים, מתוקים בלי טעם,

שו"תא דינוקא ח"ב

תשובות

- חמוצים, וכו' ... על כן טובלים בדבש ומבקשים מהקב"ה שכל העיתים שלנו, המרים, החמוצים, שהכל יומתק!.
19. שני טעמים: ⁽¹⁾ ענני הכבוד ⁽²⁾ סוכות ממש. נראה שבזה שיושבים בחוץ בלי פחד, וישנים בסוכה עראי שכל אחד יכול להכנס בלי קושי, בזה מראים בטחון בהקב"ה שהוא שומר ומשגיח עלינו מכל הצדדים כענני הכבוד.
20. שו"ע ס"ס ג' אחר פסוק ראשון צריך לומר ברוך ... בלחש (כסף משנה), להבדיל בין שמע שכתוב בתורה. ובס' עולת תמיד כי שזה משום דיעקב אמרה ולא משה.
- מג"א – אם לא אמרו אינו חוזר, לבוש חולק.
- חכמת שלמה סעי' ג' שבאמירת ברוך שם שלא במקום ק"ש אין שייך הטעם, ע"כ אומרים בקול. לגבי ברוך שם אחרי אנא בכח, יש דיעות אם לאמרו בלחש, ואכמ"ל.
- להתלמידים תרצתי:** במודה אני אומרים פסוקי שבח להקב"ה, אז אומרים ברוך שם ... לעולם ועד בקול, בשמע אחרי אחד – אין מה להוסיף ע"ז, לכך אומרים בלחש.
21. זה שאנשים יהיו חברים באמת אפילו למי שאינם מכירים אותם, נמצא רק אצל יהודים.
22. ילדים לומדים כל היום בישיבה, מבוגרים הולכים ברחוב יותר לעבודה, ויכולים להוריד המשקפיים שלא לראות דברים לא צנועים.
23. הקב"ה הודיע כבר לאברהם אבינו שהוא למעלה מהמזל ואין מזל לישראל, וט"ב – ונס הם אותו דבר, א"כ לא היה אצלו בבחינת נס.
24. הוא ממשיך לתת! בצורת תפוח ושאר פירות וירקות, שזה יותר נאה ונחמד למראה מן שהוא אותו צבע ומראה, ורוצה הקב"ה שנהנה

שו"תא דינוקא ח"ב

תשובות

ביותר ממעשה ידיו (דרשות התת"ס) ... אנשים בגיל 40 כשבאו לארץ ישראל חשבו שהמן טבע ופירות על האילן נס! שלא ראו מעולם דבר כזה. והחת"ס אומר איני יודע איזה נס גדול! המן – פירות.

25. היום אנחנו אנשים מפונקים. הקב"ה אינו רוצה שיהא לנו תירוץ שלא נלך לבית המדרש או לישיבה בגלל שהיום חם או קר, או שהוא רחוק, ע"כ יש לנו כל הנוחיות.

26. כשהקב"ה נותן לאדם בית, אוכל וכו' ... איך מראים שזה מהקב"ה ולא שלנו, ושנחנו מודים להקב"ה על זה – במצות הכנסת אורחים; נותנים לזולת ומראים שאין זה שייך דווקא לי – אלא זה מתנה מהקב"ה לבניו.

27. ^(א) כשהזמין לא ידע שהם מלאכים, ולזה כן קיים מצוה, כי הולכים לפי מחשבתו.

^(ב) מעשי אבות סימן לבנים – צריכים לעשות נוח לאורחים ולשמח ולשמוח עמם ובהם, ואין צריך שיאכלו או ישתו דוקא.

28. ^(א) למתק המים של המים שיהיו גשמים מועילים.

^(ב) העננים עושים צל במקום שצריך.

29. לשמור הפירות מחיות (נדרים מ"א ע"א).

30. "עקב" אשר שמע אברהם בקולי – "עקב" = 172, ואברהם חי 175, רק אותם ג' שנים לא שמע (גמרא נדרים).

31. לא שעות ראשונות שביום שאז מרגיש החולה טוב, וע"כ לא יתפלל אח"כ המבקר על החולה,

ולא שעות הערב שאז מכביד החולי, וגם אז לא יתפלל המבקר אח"כ כי יתייאש,

רק באמצע היום (נדרים מ' ע"א).

שו"תא דינוקא ח"ב

תשובות

32. ⁽¹⁾ הציצית נגד התרי"ג מצוות, אפילו יהודים נודדים בארבע כנפות הארץ צריכים לזכור התרי"ג מצוות.

⁽²⁾ לבוש uniform שאנחנו עמו בכל כנפות הארץ.

33. הבינה של השכוי הוא שהוא קורא כשעוד לילה לפני שהוא יום, כשעוד חושך הוא "שָׁר" לפי שהוא יודע שמגיע כבר אור – לימוד מוסר בשבילנו.

34. ⁽¹⁾ דוד המלך ערך הרבה מלחמות והיה הרבה דם על ידיו לכן לא בנה.

⁽²⁾ כסא דוד ומלכותו לא נתישב עד שמלך בנו שלמה.

35. ⁽¹⁾ כתוב בתורה.

⁽²⁾ יארמולקע – שמירה מלמעלה, ציצית – ב' ציציות הם שמירה מלפנים, וב' ציציות הם שמירה מלאחור, ב' פיאות – שמירה מהצדדים.

⁽³⁾ בכל הראש אתה יכול לעשות (לגזוז) מה שאתה רוצה חוץ מפיאות הראש ופיאות הזקן, ומרומז בזה שכוונת פאת – הוא סוף, סוף של הכל הוא רק בידיו של הקב"ה – ע"כ הקפיד על הפיאות. (ולכן ידוע שהחיצונים אחיזתם בקצוות כמו הציפרנים ושער הראש ארוך).

36. ללמדנו שאפילו אם אינם קלים ומהירים ואינם יכולים לרוץ, אם מחזיקים את עצמם בחוזק (בגבו – מיט א פליצע) יכול להנצל השמר (וזה מוסר השכל).

37.

38. במלחמות של פעם היו צריכים את הפילים, הם עזרו הרבה.

39. שהם אוכלים רמשים earthworms, צפרדעים frogs, עכברים mice, בשדות גדולות, ואילו לא היו אוכלים אותם היו הרמשים והצפרדעים וכו' משחיתים את היבול.

שׁו"תא דינוקא ח"ב

תשובות

40. מטעם הנ"ל, והפלא הוא שהם אוכלים מהחיות הקטנות במדה, רק מספיק להשוות ולמזג כמה שצריכים להשחית וכמה שצריכים להשאר לתועלת השדה של יבול (חטה שעורה וכו').
- החילוק בין owl skunk, שהskunk רואה השרצים מלמטה לחסל אותם, והowl מסתכל מלמעלה לחסל מזיקי הקמה.
41. בנו הצעיר של נחור אחי אברהם, אמו – מילכה, לא כתוב אשתו.
42. דבורה (בראשית לה ח)
43. היום עושים הרבה מחקרים בתרופות על עכברים לראות איזה תרופות חדשות לעשות לבני אדם. יש להם כמה פרטים כמו מין האנושי.
44. (שמואל א' י"ז מ' וברש"י) לקח מנהר בגלל שהאבנים שם דקים וחלקים ובנקל יכנסו בגלית.
45. אדום – צבע זהב, והוא סימן של מלכות. (וכ"כ הבעש"ט היה לו שער זהב / אדום).
46. ¹ הזאב טורף חיות גדולות כמו אייל, צבי וכו', בדרך כלל הם צדים חיות חולים שא"א להם לרוץ מהר או חיות שיש להם מחלות, ואותם חיות הולכות לשתות מים מהנהר ומשאירים שם חידקים ומחלות, ושאר החיות נדבקים דרך שתיית המים, ע"כ חסד עליון שהזאבים אוכלים אותם.
- ² עוד סיבה, שיש במקומות ההם עופות ושאר חיות קטנות שמזונותם בשר, אבל הם אינם יכולים לטרוף, א"כ מטרף הזאב נשאר הרבה אוכל להעופות וכו' .. שצריכים לזה.
47. הזרע של הבננה יורה כחץ דרך עץ הבננה, וכשגדל קצת מחמת הכובד נפרץ למטה, ואחר זמן מה צריך הבננה לאור השמש, והפליא הקב"ה כח בבננה נגד כח המושך (gravity) והבננה מגביה עצמה

שׁו"תא דינוקא ח"ב

תשובות

- לצד מעלה לקבל אור השמש, ובגלל שהם צפופים צריכים הם לעקם את עצמם ולכן נהיית צורה כזאת.
- (אגב, שמעתי מהרה"ג ר' חיים וויינטרויב ז"ל מגי"ש בשיבת קרלין סטאלין שהיה תלמיד מובהק של הרה"ג ר' אהרן קטלר זצ"ל שראה אותו שכשהיה אוכל בננה בשבת לא היה קולף אותו, אלא חתך באמצע, והוציא עם כף משום בורר).
48. מה שצריך שחיטה תלוי בדרגת הגשמיות – מה שיותר מגושם צריך יותר שחיטה; בהמה צריכה שחיטת רוב שני סימנים, עוף שהוא פחות מגושם מספיק רוב סימן א' וכשר, ודגים א"צ כלל שחיטה. וכ"כ הנשמות שצריכות להתגלגל ח"ו – נשמה פגומה ביותר מתגלגלת בבהמה; פגומה פחות – בעוף; וצדיקים – בדגים. ואין הדגים צריכים את התיקון של שחיטה. וכן עיני הדגים פתוחים כי זה ענין "הנה לא ינום ולא יישן" – "עינא פקיחא" (אוהחה"ק בראשית ועוד ספרי חסידות).
49. זכר למן שהיה מכוסה משני צדדים בשכבת טל (שו"ע רמ"א).
50. ¹ להפרע מהרשעים, ² להעלות בדמיונו "גיהנום", ³ לחמם בחורף, ⁴ יש אוכלים שתיקונם בבישול, ⁵ לתאר "למען קדושים מושלכים באש", ⁶ דבר רוחני קשור בדבר גשמי, גוף – ונשמה וכו' ...
51. ¹ להזהר מאנשים צבועים שמראים "א כשר"ע חזיר פיסל", החזיר יותר מתואב משאר חיות טמאים, כי הסוס אינו מראה את רגליו שהוא כשר משא"כ החזיר, ² אפילו החזיר יש לו תיקון ויהיה כשר לעתיד לבא, ³ בשר טוב להאכיל לבהמתו – מותר להאכילו ואינו כבשר בחלב וחמץ בפסח שאסורין בהנאה, ⁴ יש מקומות בעולם שמביאים ד"א לכפרים והם מנקים האשפה.
52. בסעודת שבת האב מוריש לבנו ולמשפחתו אמונה בהקב"ה שבששת ימים ברא את העולם וביום השביעי שבת. הרב וואלאב זצ"ל אמר

שו"תא דינוקא ח"ב

תשובות

ששיעור הראשון שאדם נותן לבנו באמונה הוא, כשעומד ומעיד על כוס יין "יום השישי" – כשמדבר לאחד שאין רואין אותו, זהו שיעור באמונה. ולזה צריכים שכל המשפחה תהי' שם.

53. להוציא מלבן של צדוקים שביארו את ה"לא תבערו אש ביום השבת" שהוא אפילו אם הודלק מערב שבת. ומי שאינו אוכל חמין חוששין שהוא מין ואפיקורס (מלחמות ה' – ראשונים).

54. שידע שעם שרו של יעקב לא יוכל, שהשר נברא מכל התורה והמצוות שיעקב עשה, לכן ניסה ללחום עם יעקב שהוא בשר ודם ויש לו יצר הרע.

55. בסה"ק בת עין ריש פרשת לך לך מובא שלא. הקב"ה נקרא "מלך ישראל וגואלו" אבל על עכו"ם נקרא "מושל בגוים". וההסבר הוא שאין מלך נקרא כשמואלך על בהמה, רק כשמואלך על אדם שהוא קצת בדומה למלך. כ"כ ישראל שיש בהם מידותיו של הקב"ה - מה הוא רחום אף אתה רחום, רק עליהם שייד לשון מלך.

56. ⁽¹⁾ הגי' תפילות נגד גי' אבות שהם התפללו באותם זמנים: בבוקר, לפני הערב, ובלילה. ⁽²⁾ למדים ממנחת יעקב לעשו, שעדר עדר לבדו בהפסקה הוי מתנה יותר חשובה.

57. הרוצה שיאיר לו, צריך הכנעה – לכפוף את עצמו, ואז יאיר לו. (בת עין)

58. ⁽¹⁾ יש להקב"ה תענוג שבני אדם שיש להם יצר – מתפללים. ⁽²⁾ מלך שיש לו ציפור שמדבר יש לו יותר נחת מאדם המדבר, כ"כ יש להקב"ה יותר נחת שאנחנו חומר גשום כופים ע"י לכוין תפילותינו להתפלל להקב"ה (בית אהרן).

59. אם היה מוליד אחר, היה הוא הקב"ה, אז מוכרח להיות שהקב"ה בורא ומוליד ואין מי שעשהו – הוא היה הוה ויהיה.

שו"תא דינוקא ח"ב

תשובות

60. תינוק נברא עם הכל חוץ משיניים כדי שיעבור קצת צער כשיצא השיניים, ללמדם שאין עוברים העולם הזה בלי צער, וצריכים עמל.

61. ⁽¹⁾ אולי שרצה מיעקב הזכות להקבר במערת המכפלה אשר קנה אברהם עבור 400 מאות שקל כסף, (ובגלל שנשך צוואריו של יעקב והצטער ששבר את שיניו, זכה שראשו נתגלגל לתוך המערה).

⁽²⁾ מספר 400 הוא בגימטריא עפרן שהוא בגימטריא ר"ע עי"ן (בעל הטורים). ואצל עפרן כתוב ביני ובינך מה היא

א	ב	ג	ד	ה	ו
ז	ח	ט	י	יא	יב
יג	יד	טו	טז	יז	יח
יט	כ	כא	כב	כג	כד
כה	כו	כז	כח	כט	ל
לא	לב	לג	לד	לה	לו
לז	לח	לט	מ	מא	מב
מג	מד	מה	מו	מז	מח
מט	נ	נא	נב	נג	נד
נה	נו	נז	נח	נט	ס
סא	סב	סג	סד	סה	סו
סז	סח	סט	ע	עא	עב
עג	עד	עה	עו	עז	עח
עט	פ	פא	פב	פג	פד
פה	פו	פז	פח	פט	צ
צא	צב	צג	צד	צה	צו
צז	צח	צט	ק	קא	קב
קג	קד	קה	קו	קז	קח
קט	ר	רא	רב	רג	רד
רה	רו	רז	רח	רט	ש
שא	שב	שג	שד	שה	שו
שז	שח	שט	ת	תא	תב
תג	תד	תה	תו	תז	תח
תט	י	יא	יב	יג	יד
טו	טז	יז	יח	יט	כ
כא	כב	כג	כד	כה	כו
כז	כח	כט	ל	לא	לב
לג	לד	לה	לו	לז	לח
לט	מ	מא	מב	מג	מד
מה	מו	מז	מח	מט	נ
נא	נב	נג	נד	נה	נו
נז	נח	נט	ס	סא	סב
סג	סד	סה	סו	סז	סח
סט	ע	עא	עב	עג	עד
עה	עו	עז	עח	עט	פ
פא	פב	פג	פד	פה	פו
פז	פח	פט	צ	צא	צב
צג	צד	צה	צו	צז	צח
צט	ק	קא	קב	קג	קד
קה	קו	קז	קח	קט	ר
רא	רב	רג	רד	רה	רו
רז	רח	רט	ש	שא	שב
שג	שד	שה	שו	שז	שח
שט	ת	תא	תב	תג	תד
תה	תו	תז	תח	תט	י
יא	יב	יג	יד	טו	טז
יז	יח	יט	כ	כא	כב
כג	כד	כה	כו	כז	כח
כט	ל	לא	לב	לג	לד
לה	לו	לז	לח	לט	מ
מא	מב	מג	מד	מה	מו
מז	מח	מט	נ	נא	נב
נג	נד	נה	נו	נז	נח
נט	ס	סא	סב	סג	סד
סה	סו	סז	סח	סט	ע
עא	עב	עג	עד	עה	עו
עז	עח	עט	פ	פא	פב
פג	פד	פה	פו	פז	פח
פט	צ	צא	צב	צג	צד
צה	צו	צז	צח	צט	ק
קא	קב	קג	קד	קה	קו
קז	קח	קט	ר	רא	רב
רג	רד	רה	רו	רז	רח
רט	ש	שא	שב	שג	שד
שה	שו	שז	שח	שט	ת
תא	תב	תג	תד	תה	תו
תז	תח	תט	י	יא	יב
יג	יד	טו	טז	יז	יח
יט	כ	כא	כב	כג	כד
כה	כו	כז	כח	כט	ל
לא	לב	לג	לד	לה	לו
לז	לח	לט	מ	מא	מב
מג	מד	מה	מו	מז	מח
מט	נ	נא	נב	נג	נד
נה	נו	נז	נח	נט	ס
סא	סב	סג	סד	סה	סו
סז	סח	סט	ע	עא	עב
עג	עד	עה	עו	עז	עח
עט	פ	פא	פב	פג	פד
פה	פו	פז	פח	פט	צ
צא	צב	צג	צד	צה	צו
צז	צח	צט	ק	קא	קב
קג	קד	קה	קו	קז	קח
קט	ר	רא	רב	רג	רד
רה	רו	רז	רח	רט	ש
שא	שב	שג	שד	שה	שו
שז	שח	שט	ת	תא	תב
תג	תד	תה	תו	תז	תח
תט	י	יא	יב	יג	יד
טו	טז	יז	יח	יט	כ
כא	כב	כג	כד	כה	כו
כז	כח	כט	ל	לא	לב
לג	לד	לה	לו	לז	לח
לט	מ	מא	מב	מג	מד
מה	מו	מז	מח	מט	נ
נא	נב	נג	נד	נה	נו
נז	נח	נט	ס	סא	סב
סג	סד	סה	סו	סז	סח
סט	ע	עא	עב	עג	עד
עה	עו	עז	עח	עט	פ
פא	פב	פג	פד	פה	פו
פז	פח	פט	צ	צא	צב
צג	צד	צה	צו	צז	צח
צט	ק	קא	קב	קג	קד
קה	קו	קז	קח	קט	ר
רא	רב	רג	רד	רה	רו
רז	רח	רט	ש	שא	שב
שג	שד	שה	שו	שז	שח
שט	ת	תא	תב	תג	תד
תה	תו	תז	תח	תט	י
יא	יב	יג	יד	טו	טז
יז	יח	יט	כ	כא	כב
כג	כד	כה	כו	כז	כח
כט	ל	לא	לב	לג	לד
לה	לו	לז	לח	לט	מ
מא	מב	מג	מד	מה	מו
מז	מח	מט	נ	נא	נב
נג	נד	נה	נו	נז	נח
נט	ס	סא	סב	סג	סד
סה	סו	סז	סח	סט	ע
עא	עב	עג	עד	עה	עו
עז	עח	עט	פ	פא	פב
פג	פד	פה	פו	פז	פח
פט	צ	צא	צב	צג	צד
צה	צו	צז	צח	צט	ק
קא	קב	קג	קד	קה	קו
קז	קח	קט	ר	רא	רב
רג	רד	רה	רו	רז	רח
רט	ש	שא	שב	שג	שד
שה	שו	שז	שח	שט	ת
תא	תב	תג	תד	תה	תו
תז	תח	תט	י	יא	יב
יג	יד	טו	טז	יז	יח
יט	כ	כא	כב	כג	כד
כה	כו	כז	כח	כט	ל
לא	לב	לג	לד	לה	לו
לז	לח	לט	מ	מא	מב
מג	מד	מה	מו	מז	מח
מט	נ	נא	נב	נג	נד
נה	נו	נז	נח	נט	ס
סא	סב	סג	סד	סה	סו
סז	סח	סט	ע	עא	עב
עג	עד	עה	עו	עז	עח
עט	פ	פא	פב	פג	פד
פה	פו	פז	פח	פט	צ
צא	צב	צג	צד	צה	צו
צז	צח	צט	ק	קא	קב
קג	קד	קה	קו	קז	קח
קט	ר	רא	רב	רג	רד
רה	רו	רז	רח	רט	ש
שא	שב	שג	שד	שה	שו
שז	שח	שט	ת	תא	תב
תג	תד	תה	תו	תז	תח
תט	י	יא	יב	יג	יד
טו	טז	יז	יח	יט	כ
כא	כב	כג	כד	כה	כו
כז	כח	כט	ל	לא	לב
לג	לד	לה	לו	לז	לח
לט	מ	מא	מב	מג	מד
מה	מו	מז	מח	מט	נ
נא	נב	נג	נד	נה	נו
נז	נח	נט	ס	סא	סב
סג	סד	סה	סו	סז	סח
סט	ע	עא	עב	עג	עד
עה	עו	עז	עח	עט	פ
פא	פב	פג	פד	פה	פו
פז	פח	פט	צ	צא	צב
צג	צד	צה	צו	צז	צח
צט	ק	קא	קב	קג	קד
קה	קו	קז	קח	קט	ר
רא	רב	רג	רד	רה	רו
רז	רח	רט	ש	שא	שב
שג	שד	שה	שו	שז	שח
שט	ת	תא	תב	תג	תד
תה	תו	תז	תח	תט	י
יא	יב	יג	יד	טו	טז
יז	יח	יט	כ	כא	כב
כג	כד	כה	כו	כז	כח
כט	ל	לא	לב	לג	לד
לה	לו	לז	לח	לט	מ
מא	מב	מג	מד	מה	מו
מז	מח	מט	נ	נא	נב
נג	נד	נה	נו	נז	נח
נט	ס	סא	סב	סג	סד
סה	סו	סז	סח	סט	ע
עא	עב	עג	עד	עה	עו
עז	עח	עט	פ	פא	פב
פג	פד	פה	פו	פז	פח
פט	צ	צא	צב	צג	צד
צה	צו	צז	צח	צט	ק
קא	קב	קג	קד	קה	קו
קז	קח	קט	ר	רא	רב
רג	רד	רה	רו	רז	רח
רט	ש	שא	שב	שג	שד
שה	שו	שז	שח	שט	ת
תא	תב	תג	תד	תה	תו
תז	תח	תט	י	יא	יב
יג	יד	טו	טז	יז	יח
יט	כ	כא	כב	כג	כד
כה	כו	כז	כח	כט	ל
לא	לב	לג	לד	לה	לו
לז	לח	לט	מ	מא	מב
מג	מד	מה	מו	מז	מח
מט	נ	נא	נב	נג	נד
נה	נו	נז	נח	נט	ס
סא	סב	סג	סד	סה	סו
סז	סח	סט	ע	עא	עב
עג	עד	עה	עו	עז	עח
עט	פ	פא	פב	פג	פד
פה	פו	פז	פח	פט	צ
צא	צב	צג	צד	צה	צו
צז	צח	צט	ק	קא	קב
קג	קד	קה	קו	קז	קח
קט	ר	רא	רב	רג	רד
רה	רו	רז	רח	רט	ש
שא	שב	שג	שד	שה	שו
שז	שח	שט	ת	תא	תב
תג	תד	תה	תו	תז	תח
תט	י	יא	יב	יג	יד
טו	טז	יז	יח	יט	כ
כא	כב	כג	כד	כה	כו
כז	כח	כט	ל	לא	לב
לג	לד	לה	לו	לז	לח
לט	מ	מא	מב	מג	מד
מה	מו	מז	מח	מט	נ
נא	נב	נג	נד	נה	נו
נז	נח	נט	ס	סא	סב
סג	סד	סה	סו	סז	סח
סט	ע	עא	עב	עג	עד
עה	עו	עז	עח	עט	פ
פא	פב	פג	פד	פה	פו
פז	פח	פט	צ	צא	צב
צג	צד	צה	צו	צז	צח
צט	ק	קא	קב	קג	קד
קה	קו	קז	קח	קט	ר
רא	רב	רג	רד	רה	רו
רז	רח	רט	ש	שא	שב
שג	שד	שה	שו	שז	שח
שט	ת	תא	תב	תג	תד
תה	תו	תז	תח	תט	י
יא	יב	יג	יד	טו	טז
יז	יח	יט	כ	כא	כב
כג	כד	כה	כו	כז	כח
כט	ל	לא	לב	לג	לד
לה	לו	לז	לח	לט	מ
מא	מב	מג	מד	מה	מו
מז	מח	מט	נ	נא	נב
נג	נד	נה	נו	נז	נח
נט	ס	סא	סב	סג	סד
סה	סו	סז	סח	סט	ע
עא	עב	עג	עד	עה	עו
עז	עח	עט	פ	פא	פב
פג	פד	פה	פו	פז	פח
פט	צ	צא	צב	צג	צד
צה	צו	צז	צח	צט	ק
קא	קב	קג	קד	קה	קו
קז	קח	קט	ר	רא	רב
רג	רד	רה	רו	רז	רח
רט	ש	שא	שב	שג	שד
שה	שו	שז	שח	שט	ת
תא	תב	תג	תד	תה	תו
תז	תח	תט	י	יא	יב
יג	יד	טו	טז	יז	יח
יט	כ	כא	כב	כג	כד
כה	כו	כז	כח	כט	ל
לא	לב	לג	לד	לה	לו
לז	לח	לט	מ	מא	מב
מג	מד	מה	מו	מז	מח
מט	נ	נא	נב	נג	נד
נה	נו	נז	נח	נט	ס
סא	סב	סג	סד	סה	סו
סז	סח	סט	ע	עא	עב
עג	עד	עה	עו	עז	עח
עט	פ	פא	פב	פג	פד
פה	פו	פז	פח	פט	צ
צא	צב	צג	צד	צה	צו
צז	צח	צט	ק	קא	קב
קג	קד	קה	קו	קז	קח
קט	ר	רא	רב	רג	רד
רה	רו	רז	רח	רט	ש
שא	שב	שג	שד	שה	שו
שז	שח	שט	ת	תא	תב
תג	תד	תה	תו	תז	תח
תט	י	יא			

שו"תא דינוקא ח"ב

תשובות

- ² במצות הקהל היו עושים במה גדולה למלך ללמד את העם את התורה.
64. שאם היה נולד גדול היה יוצא לעשות מה שלבו חפץ, ולא היה אפשר לחנכו, אבל כשהוא קטן וצריך לאמו, אפשר לחנכו.
65. עידית (פרקי דר' אליעזר פרק כ"ה), ש[בזה שנשארה נציב מלח] היא היתה עדות לסיפור של סדום.
66. בפירות אלו, מה שיוצא מהם חשובים יותר מהפרי, וגם עומדים לקיום זמן ארוך.
67. לחזק האמונה, שהולך לישון ואינו יודע מאין יבוא אוכל למחר, ובוטח בה'.
68. זוליתה, כך מובא בספר הישר, אך רוב ספרינו לא הסכימו לזה (שם הגדולים).
69. אמתלאי בת כרנבו (בבא בתרא צ"א ע"א).
70. מה שיותר מתוק יש לו יותר ניצוצות. הניצוצות מרוכזים ביותר בסוכר. (יסוד ושורש העבודה)
71. שיהא לנו שכר שאין אנו מתנהגים כמותם.
72. המוח שלנו אינו עשוי להבין שני בני אדם שמדברים בפעם אחד בדברים אחרים. וכמו כן היה אם אדם אחד היה מדבר עם שני פיות.
73. בזה שנהרסים שלא לעבור על מצוות שבת ולא מנקים הבגד, זהו הכבוד שבת.
74. צובע הוא לעשות משהו שלא היה, וזה סתירה למה שצריך להיות בשבת "שיהא נראה שכל מלאכתו עשויה".

שו"תא דינוקא ח"ב

תשובות

75. המהר"ל הקשה למה כתוב ולאביו שלח כזאת עשרה חמורים, מה לשון כזאת; אלא רצה לומר לאביו, שאל ירע ויצטער על מכירת יוסף, כי העשרה אחים היו כמו עשרה חמורים שהקב"ה שלח אותם, ולא עשו מדעת עצמם.
76. מה שאנו עושים, אפילו דברים פשוטים, רוצים אנו לקשר לתורה, ולהיות מצוה. ע"כ כשמחפשים בתורה לענין קושר, מוצאים אנו קשירה בתפילין בשמאל.
77. לחם משנה – זכר למן. הקב"ה שלח דבר השלם, וכבודו להיות בשלימות.
78. אם עונג שבת היה כל כך חשוב לך כמו חתונה שלך לא היית שוכח להכין מקודם, ואם שכחת להכין לשבת, הרי העונש שלא תוכל לענגו.
- 79.
80. מותר.
81. אם הוא גם איטר רגל, יקשור של ימין תחילה.
82. כן.
83. אינו אסור, אבל נוהגים שאין מכבים האש בפיו משום "נר ה' נשמת אדם". נר מרומז על נשמה ולכן אל יכבה עם רוח - הנשמה, אלא ביד או מניף רוח ביד.
84. אין אנו יודעים חשבונות של הקב"ה, אבל למה לא שואלים למה כל היום הרגליים שלי נושאים אותי, למה הלב לא נח לרגע ח"ו, למה המוח שלי עובד כל הזמן, למה הכבד, עיניים, אף, אוזניים, עובדים בלי מאמץ מאתנו; רק הקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו משגיח עליהם, וצריכים לזכור להודות ולהלל על המתנות שאנו מקבלים.

שו"תא דינוקא ח"ב תשובות

85. תלוי אם כדור העולם קרוב או רחוק מהשמש.
86. ¹ שנכבד את הזקנים.
² הכח של הצבע של האדם נחלש.
³ אברהם אבינו ביקש על זה, בכדי שיהיה חילוק בינו לבין יצחק.
87. שלא יבואו לאיסור יחוד.
88. החזו"א אמר שזה כמו אדם שהזכוכית של המשקפיים שלו נשבר, והוא שם חתיכת זכוכית פשוטה מפני שאם לא יועיל לא יזיק.
89. אמא מחנכת בדרכי נועם בדברי נחת – צריכה ליפות עצמה שדבריה יתקבלו, משא"כ האב.
90. יש מקומות בבהמה שאין ראשה ורגלה מגיעים להסיר לכלוך או לגרש זבובים, על כן יש להם זנב, ובכל בהמה אורך הזנב הוא לפי מה שנצרך לה.
91. ¹ שיהיה לאדם הכרת הטוב בשביל האשה שנתנו לו אחרי שלא מצא שום חיה להניח דעתו, ואם היה לו מיד את אשתו לא היה מכיר בטובתו של הקב"ה.
² הקב"ה רצה שתהיה האשה בדומה להאדם, ולכך היה צריך עצם מעצמיו.
³ רצה הקב"ה שאשה תהיה מקבל והאיש משפיע, ואם היו נבראים בתחילה יחד כאו"א, לא היה שייך שיהיה בחינת מקבל.
92. שבדרך כלל עושים קשר, וזה אסור בשבת.
93. ללמדך שחתן כלה לא יסתכלו על אחרים, רק כל אחד יהיה שמח בזוגתו "כשמחך יצריך בגן עדן מקדם".

שו"תא דינוקא ח"ב תשובות

94. הספינה אינה נוסעת בדוקא לצורך ישראל, וגם אין בה איסור תחומין לפי שהיא למעלה מעשרה טפחים.
95. צריכים להבין שהיצר הרע של ע"ז היה קשה מאוד יותר משאר יצר הרע, ולכן אין אנו יכולים להבין את זה (אחרי שחז"ל בטלו את היצר הרע הזה). איתא בגמ' שאחד האמוראים ראה את מנשה המלך [שעבד הרבה ע"ז] בחלום, ושאל אותו למה עבדו ע"ז, וענה לו שאם האמורא הזה היה שם היה מרים שפת בגדו שיוכל לרוץ מהר יותר להגיע להע"ז.
96. יש מצוות עשה ומצוות לא תעשה. זה לא מספיק שאני לא עובר על מצוות ל"ת, צריך גם לקיים את המצוות עשה, במילא צריכים יצר טוב בכדי לעשות את המצוות עשה.
97. כי נר - מצוה ותורה - אור; לומר לך, מה נר אינה מגינה אלא לפי שעה, אף מצוה אינה מגינה אלא לפי שעה; ואת התורה באור, לומר לך, מה אור מגין לעולם, אף תורה מגינה לעולם.
98. הוא היה אמור להיות מלך החיות, אלא דאחר החטא נהיה פחות החיות.
- הוא אכל מקודם מאכל אדם, חטא - אוכל עפר.
הוא עמד בקומה זקופה, חטא - על גחונך תלך.
הוא רצה להרוג אדם ולישא חוה, חטא - ואיבה אשית (סוטה ט' ע"ב)
99. לקבל ממנה סודות הפלשתים.
100. ¹ אם אין תורה למה לו חיים. ² תורה מגנא ומצללא.
101. אפילו בזמן הגמרא היו לאדם שני מלאכים כל הזמן, אבל בזמן הזה שאין אנו ראויים לכך (ולכן אין אומרים "התכבדו מכובדים" כשיוצאים לביה"כ), באים רק בשבת.

שו"תא דינוקא ח"ב

תשובות

102. שאלה זו נמצאת בשו"ת שלמת חיים, ותירץ שהם מצווים ללוות האדם עד ביתו, ולפיכך אין צריכים לבקשם שימתינו.
103. הקב"ה מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה, שאפילו שכוונתה הי' לשם שמים, מ"מ גרמה כאב ודמעות לחנה.
104. הסוכה הוא זכר שהקב"ה שומר עלינו, בין אם הסוכה הוא זכר לענני הכבוד ובין אם הסוכה הוא זכר לסוכות ממש שעשו במדבר. כשאין הצל של הסכך יותר מהחמה אינו מסמל את זה.
105. פעם היו קוברים כל מתי ארץ ישראל בחברון, לפי שהארץ שם היא של אבנים וקשה וא"א לזרוע שם, לכן השתמשו שם לקברים. (גמ' סוטה).

הצלחה רבה והרבה נחת

